

<b>Aanvrager:</b>	<b>Varia</b>
<b>Titel:</b>	<b>De Praktijk van Alledaagse Technologie - response-ability</b>
<b>Gevraagd bedrag:</b>	<b>€ 52.000</b>

## POSITIEF

### Inleiding en samenvatting

Varia is een Rotterdams initiatief dat op basis van een ledenmodel op dit moment 20 ontwerpers, programmeurs, schrijvers en kunstenaars samenbrengt. De activiteiten van Varia omvatten mediageletterdheid, collectieve infrastructuur, technologische interdependentie, technofeminisme, DIY- cultuur en zelforganisatie. Het initiatief is in 2017 ontstaan vanuit de sterke wens om een niet- hiërarchische technologische leeromgeving te creëren, waar ontwerpers en kunstenaars hun werk en onderzoekstrajecten kunnen delen met andere beoefenaars en waar zij aansluiting met netwerken kunnen vinden die aan soortgelijke vragen werken.

De centrale vraag voor het publieke programma van 2023 is: 'Hoe kunnen we een digitale cultuur opbouwen op basis van radicaal andere waarden, waarbij samenwerking, uitwisseling en transformeerbaarheid centraal staan?' Varia hanteert Donna Haraway's idee van *response-ability* als leidraad in het programma. De term staat voor je verantwoordelijk opstellen gebaseerd op context van een specifieke situatie. In het jaarprogramma staan twee publieke programmaweken centraal; één in mei en één in november. Gedurende het jaar wordt naar deze twee publieksweken toegewerkt via verschillende activiteiten zoals de ontwikkeling van een nieuwe website, twee radio-uitzendingen, vier edities van *SomeTimes*, en drie werkgroep zines, waarin het collectief publiceert over de interne methoden en tactieken die gebruikt worden voor de collectieve praktijk van Varia. Deze activiteiten bieden de mogelijkheid om in de collectieve leeromgeving die Varia beoogt te zijn een publiek te betrekken.

### Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie is positief gestemd over het voorstel van Varia. Ze waardeert de missie van het collectief en benadrukt het belang en de urgentie van de kritische houding van Varia ten opzichte van communicatietechnologie. De wijze waarop Varia zich als collectief organiseert en werkt noemt de commissie experimenteel en voorbeeldstellend. Het onderzoeken van de eigen werkmethode is fundamenteel onderdeel van het werk en de wijze waarop het collectief naar buiten treedt. De commissie waardeert de fundamenteel kritische praktijk en het open source karakter van het collectief.

De commissie vraagt zich wel af welke eisen er gesteld worden aan nieuwe leden die willen toetreden tot het collectief en hoe het open karakter dat het collectief nastreeft bewaard blijft.

Op het voorgestelde activiteitenprogramma voor 2023 reageert de commissie enthousiast. De diverse activiteiten zijn volgens de commissie goed uitgewerkt en ze waardeert het praktijkgerichte onderzoek. Ze noemt bijvoorbeeld de *Feminist Hacking Meetings* waarin *hacking* praktijken in combinatie met feministische pedagogie onderzocht worden met een nadruk op kennisdeling en gemeenschapsontwikkeling. Ook *Save page as*, waarin archivering van websites wordt onderzocht, is een actueel onderwerp binnen de digitale cultuur.

Ten opzichte van het vorige jaarprogramma richt het collectief zich nu met twee publieksweken op een breder publiek. Toch is de commissie nog van mening dat het programma zich sterk richt op de ontwikkeling van de praktijk van de groep. De commissie mist een inspanning om de vaak lastige materie te vertalen op een manier die ook een breder, diverser publiek aanspreekt, waardoor de maatschappelijke meerwaarde van het programma versterkt zou kunnen worden. In de ogen van de commissie begeeft het collectief zich voornamelijk binnen de eigen artistieke niche.

## Adviezen 1- en 2-jarig activiteitenprogramma's 2023

De commissie is positief over het nationale en internationale netwerk waarin het collectief opereert. In het bijzonder noemt ze de activiteiten tijdens Transmediale, en bijvoorbeeld de samenwerkingen met NeON Digital Arts, The Hmm en MU Eindhoven. Deze samenwerkingen kunnen bijdragen aan het publieksbereik en sluiten aan bij de werkwijze van Varia waarin het delen van kennis centraal staat.

De commissie leest in de aanvraag dat het collectief vijf werkgroepen heeft ingesteld die taken uitvoeren ten dienste van het collectief, zoals financiën, communicatie en infrastructuur. De leden in deze werkgroepen krijgen een vergoeding voor deze werkzaamheden. Er zijn echter ook veel werkzaamheden die op vrijwillige basis plaatsvinden en hoewel het collectief aangeeft dat dit eigen initiatief van de betrokkenen is, ziet de commissie een risico in deze werkwijze. Een dergelijke manier van werken is immers weinig transparant en daarmee lastig te rijmen met de *Fair Practice Code*. Daarbij maakt de commissie zich zorgen over de afhankelijkheid van de subsidie van het Stimuleringsfonds. De financieringsmix is zeer zwak en in de ogen van de commissie niet toekomstbestendig. Het advies van de commissie is dan ook dat de instelling zich in 2023 moet richten op het diversifiëren van de baten.

Over het geheel genomen spreekt de commissie van een relevant en kwalitatief goed programma, waarin urgente onderwerpen worden onderzocht. Ze moedigt de instelling wel sterk aan haar bereik te vergroten en een goede publieksstrategie te ontwikkelen.

Kijkend naar de criteria van de regeling beoordeelt de commissie de artistieke en maatschappelijke waarde van het activiteitenprogramma en de relevantie van de gekozen thematiek voor het vakgebied als goed. De mate van divers publieksbereik noemt ze voldoende. De consistentie in doel en opzet van de aanvraag vindt de commissie goed.

#### **Advies van de commissie aan het bestuur**

De commissie adviseert het bestuur deze aanvraag te honoreren voor het aangevraagde bedrag van € 52.000. Ze meent, na bestudering van de aanvraag en op basis van bovenstaande overwegingen, dat het voorgestelde activiteitenprogramma voor 2023 voldoende aansluit op de doelstellingen van de Regeling 1- en 2-jarig Activiteitenprogramma.